

SYLABUS – OPIS ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU

I. Informacje ogólne

1. Nazwa zajęć/przedmiotu: **Dydaktyka języka polskiego cz. 1**
2. Kod zajęć/przedmiotu: 18-DJP.11-24hws2
3. Rodzaj zajęć/przedmiotu (obowiązkowy lub fakultatywny): obowiązkowy
4. Kierunek studiów: Humanistyka w szkole – polonistyczno-historyczne studia nauczycielskie
5. Poziom studiów (I lub II stopień, jednolite studia magisterskie): I
6. Profil studiów (ogólnoakademicki / praktyczny): ogólnoakademicki
7. Rok studiów (jeśli obowiązuje): II
8. Rodzaje zajęć i liczba godzin (np.: 15 h W, 30 h ĆW): **30 h ĆW**
9. Liczba punktów ECTS: 3
10. Imię, nazwisko, tytuł / stopień naukowy, adres e-mail prowadzącego zajęcia: prof. dr hab. Beata Gromadzka; beatagr@amu.edu.pl
11. Język wykładowy: polski
12. Zajęcia / przedmiot prowadzone zdalnie (e-learning) (tak [częściowo/w całości] / nie): nie

II. Informacje szczegółowe

1. Cele zajęć/przedmiotu:
 - zaznajomienie studenta z wiedzą na temat zasad, teorii i praktyk właściwych dla metodyki nauczania literatury i języka polskiego w szkole podstawowej;
 - zapoznanie z terminologią stosowaną w dydaktyce przedmiotowej, z tradycyjnymi i współczesnymi stanowiskami naukowymi w zakresie przedmiotu, zasadami opisu działań dydaktycznych;
 - wykształcenie umiejętności integrowania wiedzy z różnych dziedzin: psychologii, pedagogiki ogólnej, literaturoznawstwa i językoznawstwa w celu jej wykorzystania w pracy zawodowej nauczyciela polonisty; rozwijanie kreatywności i innowacyjności oraz kształtowanie umiejętności prowadzenia działań badawczych;
 - kształtowanie zdolności do autorefleksji, umiejętności komunikowania się ze specjalistami wspierającymi edukację.
2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują): brak
3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EK) dla kierunku studiów:

Symbol EU dla zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU student/ka:	Symbole EK dla kierunku studiów
EU_01	ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę o zakresie, miejscu i znaczeniu metodyki nauczania literatury i j. polskiego zorientowaną na działania praktyczne;	HS_W04, HS_W06, HS_W08, HS_U10, HS_U06, HS_U03, HS_U04, HS_U09, HS_U14, HS_K03, HS_K04, HS_K08,
EU_02	zna treść podstawowych dokumentów oświatowych i umie wykorzystać je w praktyce zawodowej, kompetentnie posługuje się terminologią stosowaną w dydaktyce przedmiotowej, potrafi dostosować sposoby pracy do etapu rozwoju intelektualnego i emocjonalnego ucznia oraz do zadań przedmiotu;	HS_W01, HS_W04, HS_W05, HS_W06, HS_W09, HS_W11, HS_U04, HS_U05, HS_U06, HS_U11, HS_U13, HS_K02, HS_K05,
EU_03	potrafi planować kształcenie sprawności językowych i komunikacyjnych uczniów; dostrzega różnice pomiędzy modelem teoretycznym dydaktyki j. polskiego a praktyką szkolną;	HS_W01, HS_W02, HS_W03, HS_W05, HS_W06, HS_W07, HS_W08, HS_W10, HS_W10, HS_W11,

		HS_W12 , HS_U04, HS_U05, HS_U06, HS_K01, HS_K01, HS_K02, HS_K05, HS_K09,
EU_04	potrafi zaplanować pracę z tekstem kultury, świadomie wykorzystując różne metody analizy i interpretacji;	HS_W06, HS_W10, HS_W11, HS_W13, HS_U02, HS_U04, HS_U05, K_U08, HS_U10, HS_U12, HS_U13, HS_K07
EU_05	umie właściwie zaplanować proces kształcenia (plan dydaktyczny, konspekt, scenariusz, projekt) i przeprowadzić lekcję warsztatową z języka polskiego;	HS_W06, HS_W12, HS_U10, HS_U02, HS_U03, HS_U04, HS_U09, HS_U08, HS_U11, HS_12, HS_U13, HS_U14, HS_K09, HS_K06, HS_K07, HS_K08, HS_K10,
EU_06	umie analizować efekty własnej pracy dydaktyczno-wychowawczej; potrafi zaplanować własny rozwój zawodowy;	HS_W04, HS_W06, HS_W08, HS_U10, HS_U06, HS_U03, HS_U04, HS_U09, HS_U14, HS_K03, HS_K04, HS_K08,

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć/przedmiotu:

Treści programowe dla zajęć/przedmiotu:	Symbol EU dla zajęć/przedmiotu
Dominanty kształcenia polonistycznego w szkole podstawowej w świetle dokumentów oświatowych.	EU_01 – 02
Cele edukacyjne w nauczaniu języka polskiego, strategie, metody, formy pracy w szkole podstawowej. Operacjonalizacja celów. Modele lekcji, formalna struktura lekcji, cykl lekcji.	EU_01 – 02
Sprawność językowa i komunikacyjna ucznia szkoły podstawowej: koncepcje dydaktyczne a praktyka szkolna.	EU_02 – 03
Odbiór różnych tekstów kultury. Alfabet tekstów kultury: medialność, wizualność, audialność, audiowizualność, wielozmysłowość.	EU_03 – 04
Teoretyczne i praktyczne problemy odbioru literatury w szkole: uwarunkowania lektury tekstu kultury, bariery odbioru. Kształtowanie pojęć.	EU_02, EU_04
Motywowanie do lektury: sprawności lekturowe ucznia, kanon literacko-kulturowy, całość a fragment dzieła literackiego.	EU_02, EU_04
Rozwijanie umiejętności tekstotwórczych ucznia szkoły podstawowej: formy wypowiedzi ustnych i pisemnych, poprawność językowa i tekstowa, twórcze pisanie.	EU_02 – 03
Dokumenty oświatowe a projektowanie i realizacja lekcji (podstawa programowa, program nauczania, plan wynikowy).	EU_02, EU_05 – 06
Rola środków dydaktycznych w kształceniu polonistycznym.	EU_01 – 02
Indywidualizacja procesów nauczania j. polskiego (praca z uczniem wybitnie	EU_02, EU_03 – 04

zdolnym oraz z uczniami dysfunkcyjnymi, np. dyslektycznymi).	
Projektowanie i planowanie pracy szkolnego polonisty. Samokształcenie i docieranie do informacji, selekcjonowanie wiedzy, ocena krytyczna źródeł, wykorzystanie multimediów i technologii informacyjnych.	EU_05 – 06
Formy sprawdzania wiedzy i umiejętności (w tym egzaminy zewnętrzne), rola oceny szkolnej i jej komunikowanie, kryteria oceny wypowiedzi ustnych i pisemnych.	EU_02 – 03, EU_05.

5. Zalecana literatura:

Student jest zobowiązany do przeczytania całej lektury obowiązkowej i pięciu wybranych pozycji z lektur uzupełniających. Wykaz uzupełniający znajduje się na stronie Zakładu Dydaktyki: <http://www.staff.amu.edu.pl/~ifp/>

Ponadto obowiązuje znajomość: podstawy programowej [www.men.gov.pl], informatora egzaminacyjnego [www.cke.edu.pl], aktualnych podręczników polonistycznych dla szkoły podstawowej

Lektura obowiązkowa

- Arends R., *Uczymy się nauczać*, Warszawa 1998
- Chrzęstowska B., *Lektura i poetyka. Zarys problematyki kształtowania pojęć literackich w szkole podstawowej*, Warszawa 1987
- Chrzęstowska B., *Przedmiot, podmiot i proces. Szkice z metodyki kształcenia polonistycznego*, Poznań 2009
- *Innowacje i metody. W kręgu teorii i praktyki. Podręcznik akademicki dydaktyki kształcenia polonistycznego*, pod red. M. Kwiatkowskiej-Ratajczak, T.1, Poznań 2011
- Komorowska H., *O programach prawie wszystko*, Warszawa 1999
- Niemierko B., *Między oceną szkolną a dydaktyką. Bliżej dydaktyki*, Warszawa 1997
- *Polonista w szkole. Podstawy kształcenia nauczyciela polonisty*, pod red. A. Janus-Sitarz, Kraków 2004
- *Sztuka nauczania. T.1 – Czynności nauczyciela*, pod red. K. Kruszewskiego, T.2.- *Szkoła*, pod red. K. Konarzewskiego, Warszawa 2002
- *Uczenie metodą projektów*, pod red. B.D. Gołębnik, Warszawa 2002
- Uryga Z., *Godziny polskiego. Z zagadnień kształcenia literackiego*, Warszawa-Kraków 1996

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EU (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne):

Metody i formy prowadzenia zajęć	X
Elementy wykładu z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	X
Wykład konwersatoryjny	
Wykład problemowy	
Dyskusja	X
Praca z tekstem	X
Metoda analizy przypadków	X
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	X
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	

Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	
Pokaz i obserwacja	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	X
Inne (jakie?) -	
...	

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EU (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne):

Sposoby oceniania	Symbole EU dla zajęć/przedmiotu					
	EU_01	EU_02	EU_03	EU_04	EU_05	EU_06
Egzamin pisemny						
Egzamin ustny	X	X	X	X	X	X
Egzamin z „otwartą książką”						
Kolokwium pisemne						
Kolokwium ustne						
Test						
Projekt		X				
Esej						
Raport						
Prezentacja multimedialna			X			
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)						
Portfolio						
Inne (jakie?) – scenariusz i plany dydaktyczne				x		
...						

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS:

Forma aktywności		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem		30
Praca własna studenta*	Przygotowanie do zajęć	15
	Czytanie wskazanej literatury	15
	Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	5
	Przygotowanie projektu	5
	Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	5
	Hospitacja zajęć i przygotowanie konspektu odtwórczego z hospitowanych zajęć	5
	Przygotowanie konspektu lekcji warsztatowej i autorefleksji, prowadzenie zajęć w szkole	10
SUMA GODZIN		90

LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU	3
--	---

* proszę wskazać z proponowanych przykładów pracy własnej studenta właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

Na ocenę końcową składają się:

- wartość merytoryczna projektu edukacyjnego (ocena konspektu zajęć)
- znajomość zagadnień z zakresu treści kształcenia i lektur (egzamin teoretyczny)
- umiejętność przeprowadzenia lekcji języka polskiego (egzamin praktyczny).

5,0 – bardzo dobra: student potrafi sporządzać konspekty w pełni poprawne pod względem metodycznym i językowym, z wyraźną inwencją twórczą (ciekawa struktura lekcji, bogate materiały); potrafi przeprowadzić lekcję języka polskiego, uwzględniając poziom klasy, poprawną metodycznie (dobór metod i form pracy, sposób sprawdzania umiejętności), spójną (logiczne następstwo poszczególnych ogniw), potrafi nawiązać kontakt z uczniami; posiada umiejętność samooceny oraz dyskusji na temat koncepcji lekcji i jej realizacji; dobrze zna zagadnienia teoretyczne i zalecane lektury

4,5 – jak wyżej, z nieznacznymi niedociągnięciami, zwłaszcza w zakresie samodzielnego i twórczego podejścia do egzaminu praktycznego

4,0 – dobra, przy pełnej poprawności językowej i metodycznej zdarzają się sporadyczne usterki (np. schematyczny sposób redagowania tematu, błędne zapisy metod i celów szczegółowych); potrafi przeprowadzić lekcję poprawną i spójną, jednak jej efektywność i umiejętności interpersonalne studenta budzą zastrzeżenia; student dobrze zna zagadnienia teoretyczne i zalecane lektury

3,5 – zadawalająca, nieznaczne odstępstwa od normy w zakresie poprawności metodycznej i językowej, student stosuje podstawową strukturę konspektu; jednak w części praktycznej popełnia błędy w zakresie spójności i efektywności nauczania, znajomość zagadnień teoretycznych dostateczna.

3,0 – zadawalająca, można odnotować odstępstwa od normy w zakresie poprawności metodycznej i językowej, student zachowuje jedynie podstawową strukturę konspektu, jest mało samodzielnym w wymiarze praktycznym, znajomość teorii dostateczna.

2,0 – niezadawalająca, student nie spełnia kryteriów oceny dostatecznej.